

SCRIPTA

Numéro Scripta : 2262

Autre(s) référence(s) : Round 186

Auteur(s) : Henri II Plantagenêt, Angleterre (roi)

Bénéficiaire(s) : Foucarmont, Notre-Dame (abbaye)

Genre d'acte : charte

Authenticité : non suspect

Datation : [1156-1161]

Lieu d'émission : Rouen

Action juridique : confirmation générale

Langue du texte : latin

Analyse

Henri II confirme l'abbaye de Foucarmont dans la possession de tous ses biens dont est donnée l'énumération.

Tableau de la tradition

Éditions principales

a. Chevreux Paul, Vernier Jules-Joseph, *Les archives de Normandie et de la Seine-Inférieure*, état général des fonds, recueil de fac-similés d'écritures du XI^e au XVIII^e siècle accompagnés de transcriptions, Rouen, Lecerf, 1911, planche XVIII.

b. Berger Élie, Delisle Léopold, *Recueil des actes de Henri II, roi d'Angleterre et duc de Normandie concernant les provinces françaises et les affaires de France*, Paris, Imprimerie Nationale (Chartes et diplômes relatifs à l'histoire de France), 1916-1927, 3 vol., n° CLXXVI, t. 1, p. 306-310.

Indications

Round John-Horace, *Calendar of Documents Preserved in France, Illustrative of the History of Great Britain and Ireland*, 918-1206, Londres, Her Majesty's Stationery Office, 1899, n° 186.

Texte établi d'après a

H., rex Anglorum et dux Normannorum et Aquitanorum et comes Andegavorum, archiepiscopis, episcopis, justiciis, comitibus, vicecomitibus, baronibus, ministris, baillivis et omnibus hominibus et fidelibus suis totius Normannie et Angliae, salutem. Sciatis me concessisse et carta mea presenti confirmavisse omnes donationes que in elemosinam rationabiliter datae sunt æcclesie Sancte Mariæ et Sancti Johannis de Fulcardi Monte et monachis ibidem Deo servientibus, et nominatim : ex dono Henrici, comitis Augi, et Johannis comitis, filii ejus, Barilsartum, Engueriliisartum, Novam Landam, per totam forestam Augi pasnagium, herbagium, ignem, ædificium, decimam annonæ et denariorum in ministerio de Fulcardi Monte, molendinum de Escenla cum pratis adjacentibus ; in molendino Castelli, .VII. modios frumenti, tres modios avenæ ad horreum ; apud Septem Molas, medietatem pratorum suorum ; maeriam Augi, omnes culturas suas de Fulcardi Monte cum corveiis carrucarum pro suprapositis .VII. modiis frumenti et tribus avenæ ; decimam vicecomitatus ejusdem villæ, totam beebleiam inter eandem villam et forestam ad extirpandum ; maeriam de Blangeio totam, procuratorem quoque ipsius sicut et maerie de Augo, ab omni consuetudine liberum ; sartum juxta Novam Landam ad excolendum, ad extirpandum quoque quicquid nemoris est a Nova Landa usque ad agros foris positos ; in foresta Augi, .V. acras ad grangiam de

Barilsarto transferendam ; ad grangiam quoque de Gariniprato in eadem foresta construendam, .V. acras ; terciam partem molendini de Maisneels ; fratribus quoque, æcclesiæ et famulis et quibuslibet mercenariis suis per totam terram suam in omnibus vendendis et emendis quietantiam, et de omnibus, que in curte abbatiae vel in grangiis venduntur, quieti sint vendentes et ementes ; Criolii hospitem unum, Septem Molis alterum, ab omni consuetudine utrumque liberum ; omnes messes eorum et mercedes triturantium a moltura et alia consuetudine quietas. Quod si inter fratrum famulos vel mercenarios aliqua contigerit querimonia vel clamor auditus fuerit, per se seu per alios quos voluerint terminetur ; curtes etiam et mansiones ad grangias in foresta ubicunque necessarium fuerit construendas ; ad Campanesiam Villam, in foresta, locum ad grangiam construendam et quicquid nemoris est circa ipsam, a via qua ad eam venitur de Fulcardi Monte usque ad angulum Sancti Martini ultra ipsam grangiam, quousque terra fratrum protenditur, et usque ad fundum vallis subtus eandem grangiam jacentis ; decimam omnium que in Anglia Johannes, comes Augi, acquisierit, hec omnia quieta et ab omni consuetudine libera et in perpetuam elemosinam a fratribus possidenda. Porro, ad Campanesiam Villam, duas carrucatas terræ prorsus quietas, unam ex dono Roberti de Fanencort, alteram ex dono Roberti de Restoval et Oelardi, filii sui, assensu Roberti de Fanencort. Ex dono Radulfi Rastel et Beatricis, uxoris ejus, totum feodum suum proprium de Campanesia Villa, etiam doarium uxoris Engerranni de Scoteigniis, ad campartum solum ; terram etiam vavassorum ad firmam vel campartum in presentia sua suscipiendam, omni alia consuetudine et exactione remota. Cum vero doarium ad ipsos redierit, quod in campo de Beroumont a fratribus marlatum non fuerit, ipsorum erit ; quicquid vero a monachis marlatum fuerit, monachis ad solum campartum remanebit ; quod si vavassores a servicio defecerint, nichil a fratribus exigi poterit preter firmam vel campartum vavassoribus debitum ; terras etiam cultas et a cultoribus desertas ad campartum solum concesserunt, quoadusque cultores earum redeant vel pro eis alii succedant. Cum vero tempus affuerit quo campartum reddi debebit, predictæ æcclesiæ fratres Radulfum vel ejus famulum in Campanesia Villa semel submonebunt et in ejus presentia, si venerit, campartum dabunt ; qui si inventus non fuerit vel inventus venire distulerit, ipsi fratres per se campartum dabunt. Hoc totum concessit Guido de Avesnis et Berhesia, uxor ejus, preter terram Eustachii Harenc, qui tamen, preter predictam pactionem, .X. acras terræ Eustachii Harenc grangiæ fratrum viciniores commutaverunt pro aliis .X. in dominico fratrum. Ex dono Engerranni et Willelmi de Gislemari Villa, assensu matris eorum, totam terram ad Campanesiam Villam, ab angulo Fanencort usque ad metas juxta campum Evrardi affixas, ad campartum solum. Ex dono Roberti de Restoval et Oelardi, filii sui, totam terram suam incultam apud eandem villam, et in terra a rusticis marlata campartum solum, et preter hæc ortum unum : hæc omnia ab omni consuetudine libera, preter firmam .XII. minarum frumenti et totidem avenæ ; quod si rusticani vel manentes vel inde recedentes terram suam incultam reliquerint, liceat monachis eam colere ad predictam firmam ; si vero rusticani terram suam marlatam monachis vendere voluerint, possunt monachi emere, nichil inde dominis tribuentes. Ex dono Walteri Pevrel et Pagani, filii sui, culturam de Prato et illam de Busco Renardi, et campum supra viam de Predosa Villa, et duas acras in pomerium æcclesiæ: hæc omnia quieta et assensu Gisleberti Caletot donata. Item, ex eorundem dono, tres acras in Campo Terrici et quod habent ad Buscum Noberti, et sartum fratris Gisleberti, et supra acram unam nemoris, et tres juxta campum Willelmi, filii Seburgis, et campum ante domum infirmorum, et alterum supra istum a Willelmo, filio Seburgis, olim excultum, tertium quoque juxta domum infirmorum, et quicquid habent pratorum inter abbatiam et Fanencort, omnia quoque avesna sua supra abbatiam, et quicquid habent nemoris inter montem et Campum Terrici, et duas acras juxta culturam monacorum: hec omnia quieta, preter annum censem .V. solidorum, et a Richolde et Cecilia sororibus concessa. Ex dono Bernardi Molendinarii et fratrum ejus et Albere, matris eorum, concedentibus Cecilia et Ricolde cum filiis suis, quicquid habent ad Maisnil Ranulchon quietum, et tres acras terræ nemorosæ liberas. Ex feodo Willelmi, filii Nicholai, et Gisleberti Caletot et Walteri Pevrel et Ricoldis et Ceciliæ sororum et Albereæ et Bernardi, filii ejus, omnia prata inter abbatiam et Fanencort. Ex dono Angerilongi, concedentibus Radulfo Rastel cum uxore sua et Guidone de Avesnis cum [uxore] sua et Lamberto, Girardi filio, .VI. acras ex una parte abbatiae et .III. ex altera, quietas. Ex dono Gisleberti, filii Soliciæ, et Ricardi, filii ejus, concedente Thoma de Sancto Leodegario, campum unum ad Nemus Noberti, et alterum juxta culturam æcclesiæ, tertium in monte super abbatiam : omnia hec quieta. Ex dono Hugonis Machonis et Radulfi, filii ejus, predicto Thoma concedente, tres acras terræ supra abbatiam, quietas. Ex dono ejusdem Thome, Nemus Noberti, ad campartum solum. Ex dono Rogeri de Sauceio, unam acram terræ foris Osbernimaïsnil, et totam ejus terram in monte Hastreie, utranque liberam. Ex dono Osberni de Pilo Cervino et Widonis, filii ejus, quicquid habent inter marleriam suam et abbatiam, et ipsam marleriam et parum nemoris ultra eam, preter hec unam acram terre : omnia quieta. Ex dono Rainaldi et Rogeri de Septemmolis et Amabilis, matris eorum, tres acras liberas. Ex dono Roberti Sacerdotis, prefato Rainaldo concedente, tres acras quietas. Ex dono Hervei de Sancto Sulpicio et Willelmi, filii sui, in molendini sui decima, .VIII. minas frumenti

et .III. bustellos et .III. nummos et obolum. Ex dono Gauteri de Sancto Amano Torfescalis, .III. acras terræ liberas et totam decimam illius feodi, preter terciam partem, post obitum suum, totum feodum cum decima liberum. Ex dono Roberti Augi, duas salinas apud Briencon, quietas. Ex dono Lamberti, filii Girardi, concedente Radulfo Rastel cum uxore sua, .III. acras terræ quietas et .III. ad Nemus Noberti, ad campartnm solum. Ex dono Radulfi, filii Tustini, campum unum supra abbatiam, quietum. Ex dono Johannis, comitis Augi, totam beebleam inter Fulcardi Montem et Nemus Gaufridi, ad extirpandum. Ex dono Widonis de Bovencort et Cecilie, uxoris ejus, dimidium territorii Nemoris Ulberti cum decima, ab omni consuetudine quietum, preter annum censem .LX. solidorum Romesinorum, residuum quoque ejusdem territorii totum. Ex dono Thomæ et Rainaldi de Sancto Leodogario, sedem villæ Nemoris Ulberti cum dimidio ejusdem villæ territorio, et æcclesiam cum tota decima, assensu Rogeri de Freelvilla et Rogonis, filii ejus, omnia quieta, preter annum censem .LX. solidorum Proviensiensium. Ex dono Rogeri Baillol, .III. minas frumenti in molendinis de Fanencort de decima, concedente Roberto de Fanencort. Ex dono Roberti de Hastinguis et Isabel, uxoris suæ, et Avelinæ, matris Isabel, quicquid habebant et clamabant in territorio Nemoris Ulberti. Ex dono Hugonis de Hisleis, .XII. acras terre in Fraitiz, liberas, et dimidiā culturam ad campartum solum, reliquum vero ejusdem culturæ liberum, ex dono Roberti de Caneceris et uxoris ejus, assensu Ansoldi et Henrici Biset. Ex dono Ingelranni de Hisleis, decimam .III. acrarum. Ex dono Willelmi de Pormort et Girardi, filii ejus, terram suam de Fraitiz et .X. acras in Plaisencia, totidem ad Fosatum Regis, omnia quieta, concedente Roberto de Alneto. Ex dono Ricardi de Holguevilla et Rogeri, fratris ejus, Galteri quoque et Radulfi de Salsosa Mara, .XVIII. acras, quietas, residuum vero ejusdem feodi usque ad viam Mortui Maris totum cum decima, campum quoque Walteri Franchelin, assensu ipsius et filiorum ejus, ad campartum solum et decimam per totum feodum. Ex dono Hugonis de Bosco, ad Fosatum Regis .XII. acras, quietas. Ex dono Ricardi Calemel, .X. acras, liberas. Ex dono Ingelranni de Hisleis, .XII. acras, ad campartum solum, quæ omnia concesserunt Robertus de Alneto et Hugo de Bosco. Ex dono Radulfi de Nova Villa, unam acram, liberam, et quicquid ab illa est usque ad viam Mortui Maris, liberum, concedente Waltero de Barc. Ex dono Baldrici de Flamens, unam acram, liberam, concedentibus Gautero de Barc et Radulfo de Nova Villa, hec omnia de feodo et dono Willelmi, comitis Albæ Marlæ. Ex dono Ricardi, filii comitis Gisleberti, quicquid predicta æcclesia jam acquisivit vel rationaliter acquirere poterit, ad firmam vel campartum, in feodo de Garini Prato vel Frasneello et in territorio parrochiæ de Fesquis, a molturis et corveis et omni consuetudine liberum et quietum, retento solo servicio vavassorum, a quo si ipsi defecerint, a fratribus nichil exigi poterit preter firmam et campartum debitum ; predictam quietantiam de moltura concessit Radulfus Presbiteri filius. Ex dono Willelmi camerarii de Tancarvilla, apud Arculas, .LXXX. solidos annuatim. Ex dono Hugonis de Sancto Germano et Willelmi, fratris ejus, concedente Hugone de Mortuo Mari, quietantiam de moltura in terris fratrum de Onemaisnil. Quare volo et firmiter precipio quod predicta æcclesia teneat hec omnia bene et in pace et libere et quiete et honorifice, in bosco et in plano, in terris et in aquis, in viis et semitis, in stagnis et vivariis, in piscariis et molendinis, in decimis et elemosinis, et in omnibus rebus et locis, sicut carte donatorum testantur, et quicquid deinceps rationabiliter acquirere poterit. Teste Hugone, Dunelmensi episcopo ; Thoma, cancellario ; Ranulfo, abbate de Billewes ; Gaufrido, regis capellano ; Girardo, vicedomino de Pinchonio ; Ricardo, scriptore. Per manum Stephani de Fulgeris, scriptoris. Apud Rothomagum.